

Προς:

- 1. κ. Ελευθέριο Αυγενάκη –**
Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Κοιν:

- 1. κ. Διονύσιο Σταμενίτη –**
Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
- 2. κ. Σταύρο Κελέτση –**
Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
- 3. κ. Γιώργο Στρατάκο –**
Γεν. Γραμματέα Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Αθήνα, 26 Φεβρουαρίου 2024

Αρ. Πρωτ. 37

ΘΕΜΑ: Μέτρα Βελτίωσης στους ελέγχους της αγοράς αγροτικών προϊόντων και τροφίμων

Αξιότιμε κύριε υπουργέ,

Τα θέματα καταστρατήγησης της αγοράς αγροτικών προϊόντων και τροφίμων όσον αφορά τη διαδικασία **εξόφλησης των τιμολογίων πώλησης** των αγροτικών προϊόντων, των **ελληνοποιήσεων**, του **αθέμιτου ανταγωνισμού**, όσο και της **νοθείας των ποιοτικών ελληνικών προϊόντων**, ιδίως των ΠΟΠ και ΠΓΕ, επηρεάζουν αρνητικά το εισόδημα των αγροτών.

Όμως, αυτή η κατάσταση **δεν επιδρά αρνητικά μόνο στο εισόδημα των αγροτών, αλλά και στο εισόδημα των καταναλωτών** και βέβαια, **τροφοδοτεί τον πληθωρισμό απληστίας** εξαιτίας της **αισχροκέρδειας** που έχει γίνει μόνιμο φαινόμενο στη χώρα μας.

Η Εθνική Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών (ΕΘΕΑΣ) θεωρεί τις στρεβλώσεις αυτές της αγοράς, ως έναν από τους **σημαντικούς αρνητικούς παράγοντες που αντιμετωπίζουν αγρότες και συνεταιρισμοί για την επίτευξη της βιωσιμότητάς τους**. Η κοινή δράση των αγροτών μέσα από τους συνεταιρισμούς και η ενημέρωση των καταναλωτών αποτελούν προτεραιότητες για τη μείωση των αρνητικών επιπτώσεων με όποια δυνατότητα διαθέτουν, αλλά αυτή από μόνη της δεν είναι όμως αρκετή. Η Πολιτεία πρέπει να δράσει με νέους τρόπους βασιζόμενη σε καινούργιο βελτιωμένο θεσμικό πλαίσιο, όπου μαζί με τη χρήση της σύγχρονης τεχνολογίας, την ανάλυση κινδύνου και τους στοχευμένους ελέγχους σε όλη την αλυσίδα διακίνησης αγροτικών προϊόντων και τροφίμων, θα δημιουργήσει ένα αποτρεπτικό πλαίσιο μέσα από κατάλληλους ελέγχους.

Ο τρόπος διενέργειας των ελέγχων πρέπει να γίνει πιο ολοκληρωμένος και όχι αποσπασματικός, όπως είναι σήμερα. Συγκεκριμένα, **ο έλεγχος για ένα προϊόν ή τρόφιμο αφού πραγματοποιηθεί σε ένα οποιοδήποτε στάδιο της αλυσίδας παραγωγής, μεταποίησης, διακίνησης και πώλησής τους, θα πρέπει να επεκτείνεται με την εφαρμογή της ιχνηλασιμότητας, που παρέχει πλέον με χαμηλό κόστος η τεχνολογία, τόσο στα προηγούμενα όσο και στα επόμενα στάδια, δηλαδή να περιλάβει όλα τα βασικά στάδια της αλυσίδας. Να επεκτείνεται παντού, δηλαδή από το χωράφι στο ράφι, ώστε να εξυγιαίνεται όλη η αλυσίδα. Επίσης, οι ολοκληρωμένοι έλεγχοι απαιτούν τη διενέργειά τους από μικτή επιτροπή,**

στην οποία θα συμμετέχουν μέλη με κατάλληλες ειδικότητες, ώστε να λαμβάνει και άμεσα αποφάσεις, όπως η κατάσχεση και η επιβολή των αποτρεπτικών προστίμων. Λιγότεροι στοχευμένοι έλεγχοι με ανάλυση κινδύνου, αλλά από κατάλληλες επιτροπές, έχει αποδειχθεί ότι θα έχουν μεγαλύτερο αποτρεπτικό αποτέλεσμα και δεν θα απασχολούν με κοπιαστικούς επί μέρους και επαναλαμβανόμενους ελέγχους τους παραγωγούς και τις επιχειρήσεις χωρίς ουσιαστικό αποτέλεσμα.

Επίσης, είναι πολύ σημαντικό οι κυρώσεις να εφαρμόζονται άμεσα και κυρίως να είναι αποτρεπτικές. Η χρήση των ηλεκτρονικών τιμολογίων πλέον, τα ισοζύγια, οι ποιοτικοί και εργαστηριακοί έλεγχοι των προϊόντων και των τροφίμων και οι ηλεκτρονικές διασυνδέσεις των υπηρεσιών του κράτους, μπορούν μέσα από διασταυρώσεις να δώσουν έγκαιρα και αξιόπιστα στοιχεία για την επιβολή των κυρώσεων στους παραβάτες. Η συνεχιζόμενη επανάληψη των παραβάσεων σήμερα, δείχνει ότι αυτοί που προβαίνουν στις εν λόγω παραβάσεις, εκτιμούν ότι το ρίσκο και κόστος των κυρώσεων είναι μικρότερο από τα αθέμιτα κέρδη που αντλούν από αυτές. Ως εκ τούτου μόνο η αλλαγή του τρόπου εφαρμογής των κυρώσεων θα καταστήσει το περιβάλλον αποτρεπτικό πραγματικά.

Ένα παράδειγμα του πώς εννοεί η ΕΘΕΑΣ την αλλαγή βρίσκεται στον έλεγχο των ΠΟΠ προϊόντων.

Τι ισχύει:

Ενώ ο νόμος 4691/2020 προβλέπει ελαφρές ποινές (πλημμέλημα) ή χρηματική ποινή

1. «Όποιος με πρόθεση παράγει, εισάγει, εξάγει, αποθηκεύει, διακινεί ή διαθέτει στην κατανάλωση τρόφιμα, τα οποία κατά τη διαπίστωση της αρμόδιας αρχής είναι νοθευμένα, σύμφωνα με τον ορισμό της παρ. 10 του άρθρου 1, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών ή χρηματική ποινή σύμφωνα με την περ. β' της παρ. 2 και την παρ. 3 του άρθρου 57 του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95)».
2. «Όποιος με πρόθεση παράγει, εισάγει, εξάγει, αποθηκεύει, διακινεί ή διαθέτει στην κατανάλωση τρόφιμα, τα οποία κατά τη διαπίστωση της αρμόδιας αρχής είναι επιβλαβή για την υγεία του ανθρώπου, σύμφωνα με τις παρ. 6 και 8 του άρθρου 1, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι (6) μηνών ή χρηματική ποινή σύμφωνα με την περ. β' της παρ. 2 και την παρ. 3 του άρθρου 57 του Ποινικού Κώδικα, εκτός αν προβλέπεται μεγαλύτερη ποινή από άλλες κείμενες διατάξεις».
3. «Όποιος με πρόθεση παράγει, εισάγει, εξάγει, αποθηκεύει, διακινεί ή διαθέτει στην κατανάλωση τρόφιμα τα οποία, είτε τα ίδια είτε κατά τα συστατικά τους, εμφανίζονται, κατά τη διαπίστωση της αρμόδιας αρχής, να έχουν ως χώρα ή τόπο μεταποίησης ή παραγωγής ή προέλευσης άλλον από αυτόν στον οποίο μεταποιήθηκαν ή παράχθηκαν ή από τον οποίο προέρχονται ή τα οποία εμφανίζονται ως προϊόντα Π.Ο.Π., Π.Γ.Ε. ή Ε.Π.Ι.Π. χωρίς να δικαιούνται τη χρήση των ενδείξεων αυτών σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών και χρηματική ποινή από εκατό (100) έως τριακόσιες εξήντα (360) ημερήσιες μονάδες, ύψους δέκα (10) έως εκατό (100) ευρώ εκάστη».

Καμία ουσιαστική και αποτρεπτική ποινή δεν έχει εφαρμοστεί μέχρι σήμερα παρά τον εντοπισμό κρουσμάτων νοθείας στη φέτα!

Πρόταση:

Οι ποινές στα σημεία 1 και 2 να μετατραπούν σε χρόνο φυλάκισης ένα και δύο ετών και η νοθεία των Π.Ο.Π., Π.Γ.Ε. ή Ε.Π.Ι.Π. να είναι κακούργημα. Η διοικητική ποινή να συνεπάγεται αυτεπάγγελη δίωξη, ώστε να μην υπάρχει μόνο το διοικητικό πρόστιμο το οποίο δεν λειτουργεί τελικά.

Ως εξής:

1. Όποιος με πρόθεση παράγει, εισάγει, εξάγει, αποθηκεύει, διακινεί ή διαθέτει στην κατανάλωση τρόφιμα, τα οποία κατά τη διαπίστωση της αρμόδιας αρχής είναι νοθευμένα, σύμφωνα με τον ορισμό της παρ. 10 του άρθρου 1, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή σύμφωνα...
2. Όποιος με πρόθεση παράγει, εισάγει, εξάγει, αποθηκεύει, διακινεί ή διαθέτει στην κατανάλωση τρόφιμα, τα οποία κατά τη διαπίστωση της αρμόδιας αρχής είναι επιβλαβή για την υγεία του ανθρώπου, σύμφωνα με τις παρ. 6 και 8 του άρθρου 1, τιμωρείται με φυλάκιση δύο ετών και χρηματική ποινή...
3. Όποιος με πρόθεση παράγει, εισάγει, εξάγει, αποθηκεύει, διακινεί ή διαθέτει στην κατανάλωση τρόφιμα τα οποία, είτε τα ίδια είτε κατά τα συστατικά τους, εμφανίζονται, κατά τη διαπίστωση της αρμόδιας αρχής, να έχουν ως χώρα ή τόπο μεταποίησης ή παραγωγής ή προέλευσης άλλον από αυτόν στον οποίο μεταπονήθηκαν ή παράχθηκαν ή από τον οποίο προέρχονται ή τα οποία εμφανίζονται ως προϊόντα Π.Ο.Π., Π.Γ.Ε. ή Ε.Π.Ι.Π. χωρίς να δικαιούνται τη χρήση των ενδείξεων αυτών σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, διώκεται για κακούργημα

Επί πλέον αυτά πρέπει να συνδυαστούν με:

4. Άμεση δημοσιοποίηση και άρση της πιστοποίησης με αποσαφηνισμένη πλήρως διαδικασία, για να διασφαλιστεί ότι με τη χρήση νομικών ή δικονομικών κενών θα αποφεύγεται ή θα καθυστερεί η επιβολή των κυρώσεων όπως παρουσιάστηκε πρόσφατα.
5. Σε περιπτώσεις υποτροπής σε ίδιες παραβάσεις νοθείας, αποκλεισμός των εργοστασίων παραγωγής προϊόντων ΠΟΠ.
6. Να υπάρχει διακριτή διαδικασία ελέγχου σε εργοστάσια με υπερδιήθηση και Cream Pro και να θεσμοθετηθεί και ενεργοποιηθεί η επιστημονική συμβουλευτική επιτροπή που είχε συσταθεί στον ΕΛΓΟ για τη φέτα .
7. Συνυπευθυνότητα των υπευθύνων των σημείων πώλησης και διάθεσης, όταν τα προϊόντα ΠΟΠ που διαθέτουν στους καταναλωτές, είναι εκτός προδιαγραφών που απαιτεί το ΠΟΠ.
8. Να καταργηθούν τα τοπωνυμία που παραπλανούν τον καταναλωτή και να τηρηθούν αυστηρά οι όροι χορήγησης σημάτων και ονομάτων σε συνεργασία με το υπουργείο Ανάπτυξης.
9. Να τηρούνται οι προδιαγραφές σήμανσης με βάση τη νομοθεσία του κάθε προϊόντος για αποφυγή παραπλάνησης των καταναλωτών.
10. Να υπάρχει πλήρης ιχνηλασιμότητα στις διαδικασίες παραγωγής ειδικά των ΠΟΠ προϊόντων.

Πιστεύουμε ότι για αυτό το κρίσιμο θέμα πρέπει να αναληφθούν άμεσα πρωτοβουλίες. Είμαστε στη διάθεσή σας για οτιδήποτε σας είναι αναγκαίο και πρόθυμοι να συνεργαστούμε με τις υπηρεσίες προς εξειδίκευση των προτάσεων μας.

Με εκτίμηση,

ΕΘΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ
ΕΘ.Ε.Α.Σ.
ΑΡΚΑΔΙΑΣ 26 και Α. ΜΕΣΟΓΕΙΩΝ ΣΠΕΛΑΟΚΗΠΟΙ Τ.Κ. 115 26
ΑΦΜ: 996827502 ΑΣ. 16 ΑΘΗΝΩΝ-ΖΩΓΡΑΦΟΥ
ΤΗΛ: 210 7712469
e-mail: etheas.greece@gmail.com

Παύλος Σατολιάς

Πρόεδρος Διοικητικού Συμβουλίου ΕΘ.Ε.Α.Σ.